

EVROPSKÁ KOMISE

Evropské strukturální a investiční fondy

Pokyny pro členské státy
k integrovanému udržitelnému rozvoji měst
(článek 7 nařízení o EFRR)

PROHLÁŠENÍ O VYLOUČENÍ ODPOVĚDNOSTI

„Tento dokument je pracovním dokumentem, který vyhotovily útvary Komise. Na základě použitelného práva EU poskytuje kolegům a orgánům podílejícím se na monitorování, kontrole nebo provádění evropských strukturálních a investičních fondů technické pokyny k výkladu a používání pravidel EU v této oblasti. Tento dokument má podat vysvětlení a výklad útvarů Komise ohledně zmíněných pravidel s cílem usnadnit provádění programů a podpořit používání osvědčených postupů. Těmito pokyny není dotčen výklad Soudního dvora ani Tribunálu či rozhodnutí Komise.“

Obsah

1.	SOUVISLOSTI	3
1.1	Odkazy na právní předpisy	3
1.2	Účel pokynů.....	3
2.	POKYNY	4
2.1	Prvky, jež tvoří součást přípravy programu	4
2.2	Zmocnění městských orgánů.....	5
2.2.1	Výběr jednotlivých operací	5
2.2.2	Určení městských orgánů jako zprostředkujících subjektů.....	5
2.2.3	Doporučený obsah písemného záznamu ujednání mezi řídícím orgánem a městskými orgány	6
2.2.4	Rozsah auditních požadavků	7
2.2.5	Rozsáhlejší přenesení úkolů na městské orgány – globální grant.....	7
2.2.6	Střet zájmů.....	7
2.3	Integrované udržitelné městské strategie.....	8
2.3.1	Integrované městské strategie v souvislosti s článkem 7 nařízení o EFRR	8
2.3.2	Důležité zásady pro integrované městské strategie.....	8
2.3.3	Technická pomoc na vypracovávání strategií nebo na změnu stávajících strategií	9
2.3.4	Podpora udržitelného rozvoje měst prostřednictvím finančních nástrojů	9
2.4	Monitorování provádění a hodnocení strategie.....	10
2.4.1	Monitorovací výbor	10
2.4.2	Monitorování	10
2.4.3	Hodnocení.....	11
	PŘÍLOHA I - DOPORUČENÉ PRVKY INTEGROVANÉ MĚSTSKÉ STRATEGIE	12
	PŘÍLOHA II – DOPORUČENÝ VZOR PÍSEMNÉHO ZÁZNAMU UJEDNÁNÍ MEZI ŘÍDICÍM A MĚSTSKÝM ORGÁNEM	14

1. SOUVISLOSTI

1.1 Odkazy na právní předpisy

Nařízení	Články
Nařízení (EU) č. 1303/2013 Nařízení o společných ustanoveních <i>(dále jen „nařízení o společných ustanoveních“)</i>	<i>Pro EZFRV, ENRF, EFRR, ESF a Fond soudržnosti</i> Čl. 15 odst. 2 písm. a) bod i) – Obsah dohody o partnerství, pokud jde o integrovaná opatření pro udržitelný rozvoj měst Článek 32 – Komunitně vedený místní rozvoj Článek 33 – Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Článek 34 – Místní akční skupiny Článek 35 – Podpora komunitně vedeného místního rozvoje z fondů ESI Článek 36 – Integrované územní investice Příloha I – Oddíl 3.3 (Integrované územní strategie) a 6.5 (Ustanovení řešící hlavní územní problémy) <i>Pro EFRR, ESF a Fond soudržnosti</i> Čl. 96 odst. 3 písm. b) – Obsah operačních programů, pokud jde o integrovaná opatření pro udržitelný rozvoj měst
Nařízení (EU) č. 1299/2013 Evropská územní spolupráce <i>(dále jen „nařízení o ETC“)</i>	Čl. 2 odst. 3 písm. b) – Výměna zkušeností v oblasti udržitelného rozvoje měst
Nařízení (EU) č.1301/2013 Nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj <i>(dále jen „nařízení o EFRR“)</i>	Článek 7 – Udržitelný rozvoj měst Článek 8 – Inovační opatření v oblasti udržitelného rozvoje měst Článek 9 – Síť pro rozvoj měst
Nařízení (EU) č.1304/2013 Evropský sociální fond <i>(dále jen „nařízení o ESF“)</i>	Článek 12 – Zvláštní ustanovení pro území se zvláštní charakteristikou

1.2 Účel pokynů

Uvědomění si významu měst pro dosažení cílů strategie Evropa 2020 (ve spojení s rostoucím uznáním přidané hodnoty integrovaného územního přístupu) přineslo podstatné posílení městského rozměru politiky soudržnosti pro období 2014–2020. Zvláště zřejmé je to u EFRR, kde musí členské státy vyhradit nejméně 5 % svého vnitrostátního přidělu prostředků z EFRR (v rámci cíle Investice pro zaměstnanost a růst) na podporu integrovaných strategií udržitelného rozvoje měst, u nichž městské orgány

odpovídají přinejmenším za úkoly týkající se výběru operací. Kromě toho byly zavedeny nové nástroje na podporu inovací a experimentů v oblasti rozvoje měst (Inovační opatření měst, článek 8 nařízení o EFRR) a na prohloubení diskuse o uskutečňování městského rozměru (Síť pro rozvoj měst, článek 9 nařízení o EFRR).

Ačkoliv je rozsah podpory investic do městských oblastí ze strany EU poměrně široký (zahrnuje například minimálně 50 % prostředků z EFRR a další iniciativy Komise zaměřené na města), tyto pokyny se věnují konkrétně otázkám, které vyvstávají před celostátními, regionálními a místními orgány v souvislosti s prováděním integrovaného udržitelného rozvoje měst podle článku 7 nařízení o EFRR. Upozorňuje na nejdůležitější prvky, jež musí být v programech definovány, a odpovídá na otázky týkající se provádění, které souvisejí s přenesením úkolů na městské orgány, vytvořením integrovaných strategií a monitorováním a hodnocením pokroku.

2. POKYNY

2.1 Prvky, jež tvoří součást přípravy programu

Než se budeme v jednotlivých oddílech věnovat podrobnějšímu výkladu, je vhodné podat stručný přehled prvků v oblasti rozvoje měst, jež by měly být definovány při přípravě programu:

- Výběr městských oblastí pro účely článku 7 nařízení o EFRR – Za **výběr** městských oblastí / integrovaných udržitelných strategií odpovídá řídicí orgán (**stanovení území**, jež budou považována za „městské oblasti“, je na členských státech). Zásady výběru městských oblastí stanoví dohoda o partnerství a může k nim patřit **předběžný výběr** městských oblastí na základě analýzy potřeb (např. centra hospodářského růstu, metropolitní oblasti nebo znevýhodněné oblasti), **soutěže** nebo **průběžný výběr** na základě stanovených kritérií, například podle míry znevýhodnění.
- Přenesení úkolů – V nařízení o EFRR se v čl. 7 odst. 4 stanoví, že městské orgány „odpovídají za úkoly týkající se přinejmenším **výběru operací**“. Z programů musí být zřejmé, že tato minimální podmínka bude splněna a dotčené městské orgány musí být určeny jako „**zprostředkující subjekty**“, neboť budou provádět funkce, jež podle článku 125 nařízení o společných ustanoveních vykonává řídicí orgán.
- Způsob provádění – Udržitelný rozvoj měst se podle článku 7 nařízení o EFRR realizuje prostřednictvím integrovaných územních investic, jak je uvedeno v článku 36 nařízení o společných ustanoveních nebo prostřednictvím zvláštního programu nebo prostřednictvím zvláštní prioritní osy. Ve slovním spojení „zvláštní prioritní osa“ se výrazem „zvláštní“ rozumí prioritní osa plně zaměřená na udržitelný rozvoj měst. Použijí se stejné požadavky na provádění bez ohledu na zvolený prováděcí mechanismus, tzn. minimální podmínka přenesení úkolů, využití kombinace **přinejmenším dvou tematických cílů** (čl. 96 odst. 1 písm. c) nařízení o společných ustanoveních) a využití integrovaného financování.
- Ústředním bodem článku 7 nařízení o EFRR je existence **integrované strategie udržitelného rozvoje měst**, jež řeší hospodářské, environmentální, klimatické, demografické a sociální problémy. Strategie tvoří rámec pro výběr **jednotlivých operací** (doporučené prvky strategie jsou uvedeny v příloze I).

2.2 Zmocnění městských orgánů

Nařízení o společných ustanoveních dává řídicím orgánům *možnost* určit jeden nebo více zprostředkujících subjektů pro výkon některých úkolů (čl. 123 odst. 6 nařízení o společných ustanoveních). Ustanovení čl. 7 odst. 4 nařízení o EFRR však z této možnosti činí povinnost. Městské orgány *jsou* určeny jako zprostředkující subjekty, ať už bude rozsah úkolů, jež na ně budou přeneseny, jakýkoliv. Odpovídají za úkoly týkající se přinejmenším výběru operací v souladu s čl. 123 odst. 6 nařízení o společných ustanoveních [popřípadě v souladu s čl. 123 odst. 7 nařízení o společných ustanoveních].

2.2.1 Výběr jednotlivých operací

Co se týče operací, jež nespádají pod článek 7 nařízení o EFRR, řídicí orgán vybírá operace (čl. 125 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních) na základě metodiky a kritérií schválených monitorovacím výborem (čl. 110 odst. 2 písm. a) nařízení o společných ustanoveních).

Pokud jde o udržitelný rozvoj měst podle článku 7 nařízení o EFRR, odpovědnost za schválení metodiky a kritérií výběru operací má monitorovací výbor. Stanovení pořadí a výběr operací jsou však svěřeny městskému orgánu, jenž odpovídá za provádění strategie udržitelného rozvoje měst.

Jednotlivé úkoly, z nichž se skládá „výběr operací“, jsou vyjmenovány v čl. 125 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních a patří k nim posouzení obsahu operací a ověření způsobilosti operací, správní způsobilosti a dodržení platných právních předpisů.

Aby mohly městské orgány vykonávat úkoly, jež jim byly svěřeny, musí mít přístup k důležitým informacím, například k tomu, zda je operace způsobilá získat podporu, zda jsou dodrženy platné právní předpisy a zda má příjemce nezbytnou správní, finanční a provozní způsobilost ke splnění podmínek pro získání podpory. Pokud městský orgán nemá dostatečnou odbornou způsobilost k ověření těchto skutečností, může je ověřit řídicí orgán (nebo jiný zprostředkující subjekt místo něj). Městský orgán se tudíž může omezit na posouzení kvality operace a její význam pro integrovanou městskou strategii a příslušný program. Řídicí orgán určí po konzultaci s městským orgánem rozsah přenesení úkolů a formálně ho písemně zaznamená (viz příklad vypracování písemného záznamu v příloze II).

Řídicí orgán si může ponechat právo na závěrečné ověření způsobilosti operací před schválením. Tím řídicí orgán sám zajistí, aby městské orgány správně uplatnily postupy a kritéria výběru operací, zejména co se týče požadavků na to, aby:

- bylo zajištěno, že operace přispějí k dosažení zvláštních cílů a výsledků příslušné prioritní osy,
- postupy byly nediskriminační a transparentní a zohlednily obecné zásady stanovené v člancích 7 a 8 nařízení o společných ustanoveních.

Pokud má řídicí orgán důkaz toho, že kritéria výběru nebyla správně uplatněna, je třeba pověření výběrem operací pozastavit do doby, než bude tato situace vyřešena.

2.2.2 Určení městských orgánů jako zprostředkujících subjektů

Přenesením úkolů týkajících se výběru operací se městský orgán stává zprostředkujícím subjektem.

Postupy pro určení (včetně oznámení Komisi a zprávy a stanoviska nezávislého auditního subjektu), které se vztahují na řídicí orgán a certifikační orgán, jsou stanoveny v článku 124 nařízení o společných ustanoveních.

Co se týče článku 7 EFRR, postup pro určení orgánu stanovený článkem 124 nařízení o společných ustanoveních se na městské orgány vztahuje **pouze v souvislosti s úkoly, jež na ně byly přeneseny**. To znamená, že nezávislý auditní orgán, jenž v rámci postupu pro určení orgánu poskytuje svou **zprávu a stanovisko**, se musí ujistit o souladu uspořádání systému týkajícího se přenesených úkolů s kritérii pro určení stanovenými v příloze XIII nařízení o společných ustanoveních. Nezávislý auditní subjekt by měl být schopen tak učinit prostřednictvím kontroly hodnocení zprostředkujícího subjektu ze strany řídicího a/nebo certifikačního orgánu ve spojení s určitým dodatečným ověřením na úrovni zprostředkujících subjektů, případně na základě výběru vzorků.

Pokud se úkoly přenesené na městský orgán týkají jen výběru operací, **nezávislý auditní orgán se musí ujistit, že:**

- příslušná ujednání mezi řídicím orgánem a městskými orgány jsou formálně **písemně zaznamenána** (například formou písemné dohody, jež je jako příklad uvedena v příloze II), a
- na úrovni městských orgánů se uplatňují **vhodné postupy** ve vztahu k přeneseným funkcím a na úrovni řídicího orgánu se uplatňují vhodné postupy dohledu nad účinností funkcí přenesených na městské orgány.

Písemný záznam ujednání mezi řídicím orgánem a zprostředkujícím subjektem představuje zásadní prvek systému řízení a kontroly. V zásadě by měl existovat od zahájení programu. Avšak podle článku 7 nařízení o EFRR (udržitelný rozvoj měst) mohou být městské orgány vybrány za zprostředkující subjekt během provádění programu (pokud se například nejlepší strategie vybírají prostřednictvím soutěže). V takovém případě auditní orgán provede audit městských orgánů až během provádění programu, tj. po formálním určení těchto orgánů jako zprostředkujícího subjektu.

Řídicí orgán by měl auditní orgán neprodleně informovat o určení každého nového zprostředkujícího subjektu, k němuž dojde během provádění programu. Auditní orgán by poté měl v souvislosti s novým zprostředkujícím subjektem posoudit rizika a příslušně přezkoumat svoji auditní strategii, aby mohl zaručit, že řídicí orgán stále splňuje kritéria pro určení, pokud jde o funkce přenesené na nový zprostředkující subjekt.

Jak je uvedeno v oddíle 2.10 pokynů pro členské státy týkajících se postupu pro určení:

„Pokud řídicí orgán (...) přenesse během provádění programu funkce na nový zprostředkující subjekt, nevyžaduje se opětovné oznámení určení řídicího orgánu (...). Subjekt odpovědný za monitorování určení však musí sledovat, zda dotčené orgány splňují po této změně i nadále kritéria pro určení. (...) Subjekt odpovědný za monitorování určení se musí přesvědčit o adekvátnosti zřízených systémů souvisejících s funkcemi přenesenými na nový zprostředkující subjekt a auditní orgán by měl toto ověřit při auditu systémů (...).“

2.2.3 Doporučený obsah písemného záznamu ujednání mezi řídicím orgánem a městskými orgány

V souladu s čl. 7 odst. 5 nařízení o EFRR určí řídicí orgán po konzultaci s městským orgánem rozsah úkolů týkajících se řízení integrovaných opatření pro udržitelný rozvoj měst. Toto rozhodnutí se poté formálně písemně zaznamená. V souladu s přílohou XIII nařízení o společných ustanoveních týkající se kritérií pro určení obsahuje písemný záznam popis příslušných odpovědností a povinností zprostředkujících subjektů

a delegujících orgánů, prohlášení, že řídicí orgán ověřil způsobilost zprostředkujícího subjektu provádět svěřené úkoly, a popis postupů podávání zpráv.

Příklad písemného záznamu těchto ujednání je uveden v příloze II. Je však třeba poznamenat, že se nejedná o jediný způsob vyhotovení záznamu (např. v některých členských státech se k tomuto účelu používá právní akt).

2.2.4 *Rozsah auditních požadavků*

Kromě toho, co bylo uvedeno výše k postupu pro určení, budou během provádění programu městské orgány jakožto zprostředkující subjekty podle článku 7 nařízení o EFRR podrobovány i **auditům systému a auditu operací**, jež provede auditní orgán, a auditům Evropské komise a Evropského účetního dvora. V rámci auditů systému se bude v rozsahu odpovídajícím přeneseným úkolům posuzovat soulad s klíčovými požadavky na systémy řízení a kontroly, jak je stanoví příloha IV nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 480/2014. Rozsah auditu operací, který provádí auditní orgán, je vymezen v článku 27 uvedeného nařízení.

2.2.5 *Rozsáhlejší přenesení úkolů na městské orgány – globální grant*

Pokud členský stát nebo řídicí orgán svěřil městskému orgánu více úkolů než výběr operací, např. řízení části programu podle čl. 123 odst. 7 nařízení o společných ustanoveních (dále jen „globální grant“), nezávislý auditní subjekt ověří, zda řídicí orgán stanovil rámec pro vymezení odpovědnosti a povinností městských orgánů, a zejména ověření jejich způsobilosti provádět svěřené úkoly a zavedení postupů podávání zpráv, jak vyplývá z kritérií pro určení stanovených v bodě 1 podbodě ii) přílohy XIII nařízení o společných ustanoveních.

To znamená, že pokud při určení orgánů členský stát / řídicí orgán udělil městským orgánům „globální grant“ ve smyslu čl. 123 odst. 7 nařízení o společných ustanoveních, nezávislý auditní subjekt posoudí, zda rámec řídicího orgánu umožňuje uspokojivě ověřit, zda městské orgány poskytují nezbytné záruky a jsou způsobilé v oblasti finančního řízení.

Po oznámení o určení a během provádění programu auditní orgán také ověří, zejména v rámci auditů systému, zda řídicí orgán správně uplatňuje postupy, jež stanovil za účelem ověření, a zda městské orgány, jichž se týká čl. 123 odst. 7 nařízení o společných ustanoveních, poskytují nezbytné záruky a jsou způsobilé v oblasti finančního řízení.

2.2.6 *Střet zájmů*

Pokud je městský orgán zprostředkujícím subjektem podle článku 7 nařízení o EFRR a také příjemcem operace vybraným tímtož orgánem, je třeba zavést opatření, jež zajistí dodržování zásady oddělení funkcí, jak vyplývá z článku 72 nařízení o společných ustanoveních. Tato hlavní zásada je základním požadavkem pro každý systém řízení a kontroly. Řeší důležitá rizika týkající se zasahování do řízení a zmírňuje riziko podvodu. Oddělením funkcí se také snižuje výskyt chyb, neboť transakce provádí nebo kontroluje více osob, a tak je vyšší pravděpodobnost, že případná chyba bude odhalena.

Nejdůležitější je, aby úkoly, jež řídicí orgán přeneše na zprostředkující subjekt, byly přiděleny oddělením/odborům městského orgánu, jež se nijak přímo nepodílejí na povinnostech příjemce.

V odůvodněných případech, kdy by oddělení funkcí mezi různá oddělení/odbory bylo nepřiměřené (s ohledem na počet pracovníků nebo objem řízených prostředků), by přinejmenším povinnosti zprostředkujícího subjektu a povinnosti příjemce měly být

svěřeny různým osobám. V takovém případě musí vedoucí pracovník městského orgánu vykonávajícího funkce zprostředkujícího subjektu zajistit vyšší úroveň dohledu a kontroly kvality.

2.3 Integrované udržitelné městské strategie

2.3.1 Integrované městské strategie v souvislosti s článkem 7 nařízení o EFRR

V souladu s článkem 7 nařízení o EFRR by integrované městské strategie měly být tvořeny provázanými opatřeními, jejichž cílem je dosáhnout trvalého zlepšení hospodářské, environmentální, klimatické, sociální a demografické situace městské oblasti. Zatímco operace podporované z ESI fondů nemusí zahrnovat všechny uvedené prvky, širší strategie musí všechny uvedené aspekty zohlednit.

Pokud jde o „provázanost“ nebo „propojenost“, tyto pojmy znamenají, že opatření by neměla být navržena a financována zcela odděleně, ale spíše by měla být vypracována v rámci širší integrované strategie, a to s jasným cílem nabídnout logickou a integrovanou odpověď na problémy dotčené městské oblasti (znevýhodněné oblasti, městské čtvrti, celá města, metropolitní oblasti atd.). Integrovaná opatření se sice velmi doporučují, ale není nutné, aby konkrétní jednotlivé opatření bylo samo integrované.

2.3.2 Důležité zásady pro integrované městské strategie

Ačkoliv se nařízení podrobněji nezabývá obsahem integrovaných městských strategií, existují určité zásady, k nimž doporučujeme přihlídnout:

- Integrovaná městská strategie by neměla být chápána jako administrativní úkon, který musí městský orgán splnit, aby získal nárok na financování podle článku 7 nařízení o EFRR. Mělo by se jednat o ucelenou a rozvíjející se strategii, kterou městský orgán skutečně využije a jež pomůže řešit hlavní problémy.
- Měla by být založena na skutečných potřebách rozvoje dotčené oblasti vyvozených z důkladné územní a demografické analýzy, jež identifikuje:
 - problémy,
 - silné stránky,
 - slabé stránky,
 - příležitosti (v konkrétní oblasti a ve vztahu k širší oblasti),
 - strategii rozvoje (orientační opatření, investice, operace).
- Měla by stanovit střednědobou/dlouhodobou vizi, tj. alespoň do roku 2020.
- Měla by být tvořena systémem provázaných opatření, jejichž cílem je dosáhnout trvalého zlepšení hospodářské, environmentální, klimatické, sociální a demografické situace městské oblasti. Zatímco opatření podporovaná z ESI fondů nemusí zahrnovat všechny uvedené prvky, širší strategie musí zohlednit všechny výše uvedené aspekty. Ačkoliv to není povinné, členské státy by se měly snažit využívat prostředky z ESF, v součinnosti s prostředky z EFRR, na podporu opatření v oblasti zaměstnanosti, vzdělávání, sociálního začleňování a institucionální kapacity, navržených a uskutečňovaných v rámci strategie.
- Jelikož ne všechny operace uskutečňované v městské oblasti budou financovány v rámci udržitelného rozvoje měst podle článku 7 nařízení EFRR, strategie by měla jasně odkazovat a navazovat na další významné investice (včetně investic z ESI fondů) realizované v dotčené městské oblasti. Analogicky by se tudíž každý

investiční projekt financovaný EU měl snažit zohlednit integrovanou městskou strategii „podle článku 7“ a být s ní propojen. Komise doporučuje, aby mezi příslušnými řídicími orgány existovaly mechanismy koordinace k zajištění součinnosti a koordinace investic v dotčené městské oblasti, a to zejména těch, jež podporuje EU.

- Měla by být v souladu s celkovými rozvojovými cíli daného regionu a členského státu.
- Měla by být realistická, pokud jde o kapacitu k jejímu provádění, a měla by být úměrná výši daných finančních prostředků.
- Operace zahrnuté ve strategii, jež mají být financovány z ESI fondů, musí mít souvislost s cíli programu, z něhož pocházejí finanční prostředky. Pokud integrovaná územní investice používá finanční prostředky z více prioritních os nebo programů, členský stát může vyjádřit cíl integrované územní investice prostřednictvím doplňujících ukazatelů výsledků zahrnujících všechny dotčené priority nebo programy.
- Měla by jasně ukazovat, jak budou do provádění strategie zapojeni místní občané, občanská společnost a další úroveň správy. Strategie by měla být vytvářena společným úsilím, neboť takovýto postup zvyšuje pravděpodobnost integrovaného přístupu a naděje na úspěšné provádění. I když se tato metoda kolektivního vytváření strategie považuje za náročný postup, jež vyžaduje více úsilí, z dlouhodobého hlediska bude pro městský orgán přínosem.

Další podrobnosti k možnému obsahu integrované městské strategie jsou uvedeny v příloze I.

2.3.3 Technická pomoc na vypracování strategií nebo na změnu stávajících strategií

Tvorba integrovaných strategií udržitelného rozvoje měst může být financována prostřednictvím technické pomoci, pokud se s tím v příslušném programu počítá. V případě potřeby se může pozdější rozpracování a změna těch částí strategie, jež jsou financovány podle článku 7 nařízení o EFRR, financovat z technické pomoci nebo zvláštní prioritní osy týkající se měst, zvláštního městského programu nebo investičních priorit přispívajících k integrované územní investici.

2.3.4 Podpora udržitelného rozvoje měst prostřednictvím finančních nástrojů

Podpora udržitelného rozvoje měst se může uskutečnit prostřednictvím některé formy podpory podle článku 66 nařízení o společných ustanoveních. Jednou z těchto forem je finanční nástroj, jehož uplatnění by mohlo být zvláště vhodné v oblastech, jako je například výstavba nemovitostí, regenerace zanedbaných průmyslových areálů, investice do energetické účinnosti nebo městské mobility. V období 2007–2013 vytvořilo jedenáct zemí prostřednictvím nástroje JESSICA fondy pro rozvoj měst, z nichž se do městských oblastí investovalo celkem 1,5 miliardy EUR.

Jelikož přenesení úkolů týkajících se přinejmenším výběru operací ve skutečnosti zahrnuje výběr jednotlivých městských operací, je nutné, aby byl v případě, kdy je podpora na udržitelný rozvoj měst podle článku 7 nařízení o EFRR poskytována prostřednictvím finančního nástroje, uplatněn správný přístup.

V případě finančních nástrojů se jednotlivá rozhodnutí o investicích činí na základě podnikatelských záměrů, jež dokládají finanční životaschopnost podle tržních standardů.

Tato rozhodnutí činí správci fondu [jedinou výjimku představuje čl. 38 odst. 4 písm. c) nařízení o společných ustanoveních] jednající v souladu s tržními zvyklostmi. Městské orgány nebo veřejný investor, včetně řídicích orgánů, se nemusí podílet na jednotlivých rozhodnutích o investicích. Pokud se však finanční nástroje mají použít v rámci článku 7 nařízení o EFRR a přispět ke splnění požadavku, podle nějž se nejméně 5 % prostředků přidělí na integrovaná opatření pro udržitelný rozvoj měst, musí být městské orgány zastoupeny v e správních orgánech finančního nástroje, jako jsou například dozorčí rada nebo poradní výbor. Tento požadavek ve vztahu k jednotlivým rozhodnutím o investicích potvrzuje také rámec pro státní podporu fondů pro městský rozvoj stanovený podle nařízení (EU) č. 651/2014.

2.4 Monitorování provádění a hodnocení strategie

2.4.1 Monitorovací výbor

Požadavky na složení monitorovacího výboru stanoví článek 48 nařízení o společných ustanoveních. O jeho složení rozhodnou členské státy. Musí však být složen ze zástupců příslušných orgánů členských států, zprostředkujících subjektů a příslušných regionálních a místních orgánů v souladu s jejich institucionálním a právním rámcem (článek 5 nařízení o společných ustanoveních). Uvedený článek výslovně zmiňuje příslušné městské a jiné orgány veřejné správy.

2.4.2 Monitorování

- Členský stát ustaví monitorovací systém, který umožní poskytovat údaje podle programu, prioritní osy, fondu a kategorie intervence (včetně mechanismů územního plnění a případně druhu území). Umožní se tím pro účely auditu oddělit a vykázat výdaje pro každou jednotlivou prioritu, včetně priorit přispívajících k integrované městské strategii. Pokrok v provádění programu a dosahování cílů se posuzuje podle kvalitativních a kvantitativních ukazatelů (čl. 27 odst. 4 nařízení o společných ustanoveních). Tyto ukazatele tvoří základ pro monitorování, hodnocení a přezkum výkonnosti a zahrnují finanční ukazatele týkající se přidělených výdajů, ukazatele výstupů týkající se podporovaných operací a ukazatele výsledků týkající se dotyčné priority. Výše uvedené regulační požadavky platí také pro opatření týkající se udržitelného rozvoje měst podporovaná podle článku 7 nařízení o EFRR.
- Členské státy musí prostřednictvím výročních zpráv o provádění podávat zprávu o provádění programu (článek 50 nařízení o společných ustanoveních), včetně integrovaného udržitelného rozvoje měst. Kromě toho v letech 2017 a 2019 členské státy musí předložit zprávu o pokroku (podle čl. 52 odst. 2 písm. e) nařízení o společných ustanoveních) týkající se provádění dohody o partnerství. Zpráva o pokroku obsahuje posouzení provádění integrovaného přístupu k územnímu rozvoji zahrnujícímu udržitelný rozvoj měst. Komise proto vyzývá členské státy, aby v monitorovacích výborech pravidelně monitorovaly provádění článku 7 nařízení o EFRR ve vztahu k městským strategiím.
- Do 31. prosince 2015 podá Komise v rámci zprávy o výsledcích jednání (čl. 16 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních) zprávu o začlenění prvků integrovaného udržitelného rozvoje měst do dohod o partnerství a do programů.
- Síť pro rozvoj měst, jež bude na úrovni Unie podporovat budování kapacit, vytváření sítí mezi městy a výměnu zkušeností mezi městskými orgány odpovědnými za provádění strategií udržitelného rozvoje měst, se bude snažit získávat průběžnou zpětnou vazbu o provádění článku 7 nařízení o EFRR.

2.4.3 *Hodnocení*

- Hodnocení během programového období (článek 56 nařízení o společných ustanoveních) vyžaduje, aby členské státy nejméně jednou za programové období posoudily, jak podpora z fondů přispěla k dosahování jednotlivých priorit. Toto hodnocení se bude zakládat na plánu hodnocení (čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních), od nějž se očekává, že bude soudržný s cíli a plánovanými opatřeními, jak je stanoveno v rámci programu, priority nebo integrované územní investice, jejichž prostřednictvím se udržitelný rozvoj měst uskutečňuje.
- Pokud integrovaná městská strategie využívá financování z více priorit nebo programů, Komise důrazně doporučuje zahrnout do hodnocení doplňující otázky nebo provést doplňující hodnocení, jež posoudí, jak strategie jakožto celek přispěla k dosažení cílů rozvoje města.

PŘÍLOHA I - DOPORUČENÉ PRVKY INTEGROVANÉ MĚSTSKÉ STRATEGIE

V rámci programu URBACT <http://urbact.eu/> bylo vynaloženo velké úsilí na vytvoření integrovaného přístupu a systematizaci požadovaných prvků místních akčních plánů a strategií. Níže uvedený přehled, jenž uvádí doporučené prvky integrované městské strategie, vychází z přehledu obsaženého v URBACT Local Support Group Toolkit (soubor nástrojů pro místní podpůrné skupiny). Způsob uplatnění těchto prvků bude pochopitelně záviset na místní situaci.

a) Shrnutí týkající se situace města a identifikace hlavních problémů a politických výzev

Možný obsah:

- Statistické a podpůrné údaje, jež dokládají a vymezují situaci města a jeho problémy (s jasným odkazem na pět problémových oblastí uvedených v článku 7), například:
 - populační statistiky a demografické údaje,
 - statistiky o nezaměstnanosti a zaměstnanosti,
 - skladba průmyslu / struktura zaměstnanosti,
 - shrnutí příslušných programů (EFRR a ESF) týkajících se města.
- Doporučuje se také shrnout aktuální situaci z hlediska pěti problémových oblastí (hospodářské, environmentální, klimatické, sociální a demografické) vyjmenovaných v článku 7 nařízení o EFRR, například:
 - shrnutí institucionálního kontextu – role a povinnosti různých subjektů,
 - shrnutí stávajících strategií a politik souvisejících s touto oblastí (místních, regionálních a celostátních),
 - informace ze základního výzkumu / rozšířená analýza SWOT,
 - prezentace a analýza problémů a možností řešení.

b) Zaměření a cíle

Možný obsah:

- popis zaměření strategie a analýza důvodů, proč bylo takové zaměření zvoleno,
- shrnutí hlavních očekávaných přínosů strategie,
- prezentace strategického cíle nebo vize,
- přehled celkových priorit akčního plánu a
- přehled hlavních cílů – čeho chcete dosáhnout – ujistěte se, že jsou konkrétní, měřitelné, dosažitelné, realistické a časově vymezené.

c) Opatření/harmonogram

Možný obsah:

- rozčlenění jednotlivých orientačních činností/opatření/operací, jež budou rozvíjeny a prováděny za účelem splnění cílů a dosažení výsledků (můžete je prezentovat například tak, že jednotlivé činnosti přiřadíte pod jednotlivé cíle),
- informace o tom, kdy budou jednotlivé činnosti provedeny,
- Ganttův diagram znázorňující opatření a časový harmonogram.

d) Systém financování

Možný obsah:

- shrnutí zdrojů potřebných k realizaci,
- shrnutí potenciálních zdrojů financování (včetně mimo jiné EFRR a ESF),

- vysvětlení, jak tyto činnosti souvisejí s programy na období 2014 až 2020 (a také dalšími evropskými iniciativami, jako například Horizont 2020).

e) Realizační rámec

Možný obsah:

- informace o tom, kdo bude daná opatření realizovat – role a povinnosti zúčastněných stran,
- informace o řízení,
- shrnutí ukazatelů, jež budou sloužit k monitorování pokroku.

f) Analýza rizik

Možný obsah:

- popis jednotlivých druhů rizik (např. provozních, finančních, právních, personálních, technických, behaviorálních),
- rozdělení do kategorií na nízké, střední a vysoké riziko,
- nástin kroků, jež by mohly snížit pravděpodobnost a dopad rizik.

PŘÍLOHA II – DOPORUČENÝ VZOR PÍSEMNÉHO ZÁZNAMU UJEDNÁNÍ MEZI ŘÍDICÍM A MĚSTSKÝM ORGÁNEM

Ujednání mezi městským orgánem XY a řídicím orgánem o výběru operací

1. Z pověření řídicího orgánu provádí městský orgán XY výběr operací, jimiž se bude realizovat jeho integrovaná městská strategie.
2. Městský orgán XY tudíž jedná jako zprostředkující subjekt řídicího orgánu pro výběr operací podle článku 7 nařízení o EFRR a čl. 123 odst. 6 nařízení o společných ustanoveních. Řídicí orgán ověřil způsobilost zprostředkujícího subjektu vykonávat přenesené úkoly.
3. Metodiku a kritéria výběru operací schválil monitorovací výbor.
4. Řídicí orgán potvrzuje, že integrovaná městská strategie městského orgánu XY je slučitelná s prioritní osou XY programu. Řídicí orgán a městský orgán XY se dohodly na příslušných postupech podávání zpráv za účelem monitorování aktuálního příspěvku strategie k dotčenému programu.
5. Orgán provádějící výběr operací bude mít tyto úkoly:

(Jak je uvedeno v oddílu 2.2.1 těchto pokynů, pro účely výběru operací by měl mít městský orgán k dispozici všechny informace potřebné k tomu, aby mohl učinit informované rozhodnutí. Zejména by měl vědět, zda je operace způsobilá získat podporu, zda je v souladu s platnými právními předpisy a zda má příjemce potřebnou správní, finanční a provozní způsobilost ke splnění podmínek podpory. Pokud městský orgán nemá dostatečnou odbornou způsobilost k ověření těchto skutečností, může je ověřit řídicí orgán. Výsledky následně musí sdělit městskému orgánu. Ve všech případech by však mělo být uplatňování dohodnutých postupů a kritérií pro výběr, podléhajících konečnému ověření způsobilosti, svěřeno městskému orgánu).
6. Řídicí orgán má právo provést před schválením operací konečné ověření způsobilosti operací, a zajistit tak správné uplatnění postupů a kritérií pro výběr.
7. Pokud je městský orgán příjemcem operace, zajistí řádné oddělení funkcí, aby se zabránilo možnému střetu zájmů. Musí být zavedeny vhodné postupy.
8. Postup a výsledky výběru operací musí městský orgán zdokumentovat a veškeré dokumenty uchovat v souladu s příslušnými lhůtami pro operace financované z EFRR. Řídicí orgán, auditní orgán, Evropská komise a Evropský účetní dvůr mají právo provést audit výběru.
9. Řídicí orgán a městský orgán XY souhlasí s orientačním rozpočtem na podporu strategie. Financování operací vybraných městským orgánem však není automaticky zaručeno, neboť musí být v souladu s regulačními požadavky a rovněž budou záviset na dostupnosti financování.